

Briuselis, 2020 m. birželio 4 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2018 m. vasario 27 d. pranešimą (jūrų
transportas) ir 2019 m. spalio 11 d.
pranešimą (REV1. Jūrininkų
kvalifikacija).

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR JŪRŲ TRANSPORTO SRITIES ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d.³ Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė⁴.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁵, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui.

---

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Iki 2020 m. liepos 1 d. pereinamasis laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas ne ilgiau kaip 1 arba 2 metams (Susitarimo dėl išstojimo 132 straipsnio 1 dalis). Kol kas Jungtinės Karalystės vyriausybė yra atmetusi galimybę pratęsti tą terminą.

⁴ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁵ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų žaliavomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, jūrų transporto sektoriuje veikiantiems operatoriams visų pirma rekomenduojama:

- laivybos paslaugų operatoriai turėtų įvertinti, ar jiems daro poveikį teisės patekti į rinką pokyčiai, ir, parduodami laivybos paslaugas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, imtis būtinų atsargumo priemonių ir
- su ES valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų operatoriai turėtų užtikrinti, kad Jungtinėje Karalystėje jūrininkams išduoti atestatai ES būtų pripažįstami laikantis atitinkamos procedūros.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariamos:

- ES taisyklės dėl laivų įrenginių;
- ES laivybos saugumo taisyklės;
- ES laivų perdirbimo taisyklės;
- ES taisyklės dėl išmetamųjų teršalų, įskaitant dėl jūrų transporto išmetamo CO₂ kiekio;
- ES taisyklės dėl į ES atvykstančių ir iš jos išvykstančių asmenų kontrolės;
- bendra ES profesinių kvalifikacijų pripažinimo sistema.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁶.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinei Karalystei nebetaikoma ES jūrų transporto teisė, įskaitant ES taisykles dėl minimalaus lygio ir jūrininkų atestatų abipusio pripažinimo, visų pirma 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/106/EB dėl minimalaus jūrininkų rengimo⁷. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. Kabotažas

Reglamento (EEB) Nr. 3577/92⁸ 1 straipsnio 1 dalimi liberalizuojamas jūrų transporto paslaugų teikimas ES valstybėse narėse (jūrų kabotažas) – jas gali teikti

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_lt.

⁷ OL L 323, 2008 12 3, p. 33.

⁸ 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3577/92, taikantis laisvės teikti paslaugas principą jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas) (OL L 364, 1992 12 12, p. 7).

visi **Bendrijos laivų savininkai**, kurių laivai įregistruoti valstybėje narėje ir plaukioja su jos vėliava. To reglamento 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta Bendrijos laivo savininko sąvoka apima:

a) valstybės narės nacionalinius subjektus⁹, įsisteigusius valstybėje narėje pagal šios valstybės narės teisės aktus ir vykdančius laivybos veiklą;

b) laivybos kompanijas, kurios įsisteigusios pagal valstybės narės teisės aktus ir kurių pagrindinė veiklos vieta ir vykdoma faktinė kontrolė yra valstybėje narėje; arba

c) už Sąjungos ribų įsisteigusius valstybės narės nacionalinius subjektus arba už Sąjungos ribų įsisteigusias ir valstybės narės nacionalinių subjektų kontroliuojamas laivybos kompanijas, jei jų laivai įregistruoti valstybėje narėje ir plaukioja su jos vėliava pagal jos teisės aktus.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ekonominės veiklos vykdytojai, kurie nebeatitinka Bendrijos laivo savininko apibrėžtyje nustatytų sąlygų, nebeturės teisės teikti jūrų kabotažo paslaugų pagal šį reglamentą. Galima pažymėti, kad valstybė narė gali pagal savo nacionalinę teisę nuspręsti nenustatyti kabotažo apribojimų laivams, plaukiojantiems su trečiosios šalies vėliava.

2. SAUGI LAIVYBA

2.1. Pripažintos organizacijos

Jungtinės Karalystės išstojimas pats savaime nedaro poveikio Komisijos pagal Reglamento (EB) Nr. 391/2009¹⁰ 4 straipsnį suteiktam to reglamento 2 straipsnio c punkte nurodytų organizacijų pripažinimui.

Reglamento (EB) Nr. 391/2009 8 straipsnis dėl valstybių narių dalyvavimo reguliariai vertinant pripažintas organizacijas buvo iš dalies pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 2019/492¹¹ siekiant nustatyti, kad vertinimą atliktų Komisija kartu su valstybe nare ar valstybėmis narėmis, įgaliojusiomis atitinkamą pripažintą organizaciją pagal Direktyvos 2009/15/EB¹² 3 straipsnio 2 dalį. Iš dalies pakeista nuostata taikoma nuo dienos, einančios po dienos, kurią Jungtinei Karalystei nustoja būti taikomas Reglamentas (EB) Nr. 391/2009.

---

⁹ Ši sąvoka apima ir fizinius, ir juridinius asmenis.

¹⁰ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų (OL L 131, 2009 5 28, p. 11).

¹¹ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/492, kuriuo dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 391/2009 (OL L 851, 2019 3 27, p. 5).

¹² 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/15/EB dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrųjų taisyklių ir standartų (OL L 131, 2009 5 28, p. 47).

2.2. Uosto valstybės kontrolė

Direktyva 2009/16/EB¹³ nustatyta ES uosto valstybės kontrolės sistema. Pagal direktyvą reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad uosto valstybės kontrolės pareigūnai užsienio laivus patikrintų uostuose, taip siekiant patikrinti, ar laivo būklė ir jo įranga atitinka tarptautinių konvencijų reikalavimus ir ar laivas valdomas ir eksploatuojamas laikantis taikytinos tarptautinės teisės. Direktyvoje 2009/16/EB taip pat reikalaujama tikrinti, ar laikomasi kitų ES teise pagrįstų reikalavimų¹⁴, be kita ko, susijusių su draudimo pažymėjimais pagal Direktyvą 2009/20/EB¹⁵.

Nors pasibaigus pereinamajam laikotarpiui ES valstybės narės ir toliau tikrins į ES uostus įplaukiančius Jungtinės Karalystės laivus, uosto valstybės kontrolės inspektavimo sistema, nustatyta Direktyvoje 2009/16/EB, Jungtinėje Karalystėje nebebus taikoma¹⁶. Jungtinės Karalystės ir ES santykiai uosto valstybės kontrolės srityje bus reglamentuojami pagal Paryžiaus susitarimo memorandumą dėl uosto valstybės kontrolės¹⁷.

2.3. Žvejybos laivų sauga

Pagal Direktyvos 97/70/EB¹⁸ 3 straipsnio 5 dalį valstybės narės su trečiosios šalies vėliava plaukiojantiems žvejybos laivams turi drausti vykdyti veiklą jų vidaus arba teritoriniuose vandenyse ar iškrauti laimikį jų uostuose, jeigu tų laivų vėliavos valstybės administracija nėra patvirtinusi, kad jie atitinka reikalavimus, nurodytus Direktyvos 97/70/EB 3 straipsnio 1–4 dalyse ir 5 straipsnyje, kuriuose išdėstytos techninės nuostatos.

Be to, pagal Direktyvos 97/70/EB 7 straipsnio 3 dalį valstybės narės vidaus arba teritoriniuose vandenyse veiklos nevykdančius arba savo laimikio jos uostuose neiškraunančius bei su trečiosios valstybės vėliava plaukiojančius

---

¹³ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (OL L 131, 2009 5 28, p. 57).

¹⁴ Direktyvos 2009/16/EB 13 straipsnis ir IV priedas.

¹⁵ Direktyvos 2009/16/EB IV priedo 41 punktą ir 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/20/EB dėl laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimo (OL L 131, 2009 5 28, p. 128) 4 straipsnio 1 dalis.

¹⁶ Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pasibaigus pereinamajam laikotarpiui su Jungtinės Karalystės vėliava plaukiojantiems laivams iš esmės nebebūtų taikomas su Sąjungos vėliava plaukiojantiems laivams taikytinas reikalavimas turėti pavojingų medžiagų sąrašą, atitinkantį Reglamento (EB) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo 5 straipsnio 2 dalį. Tačiau analogiška pareiga su trečiosios valstybės vėliava plaukiojantiems laivams bus taikoma nuo 2020 m. gruodžio 31 d. (2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo (OL L 330, 2013 12 10, p. 1) 12 straipsnis ir 32 straipsnio 2 dalies b punktas). Sertifikatas bus patikrintas pagal Direktyvos 2009/16/EB IV priedo 49 punktą.

¹⁷ Visos ES valstybės narės, turinčios jūrų uostus, įskaitant Jungtinę Karalystę, yra Paryžiaus susitarimo memorandumo narės.

¹⁸ 1997 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyva 97/70/EB, nustatanti suderintus saugumo reikalavimus 24 metrų ilgio ir ilgesniems žvejybos laivams (OL L 34, 1998 2 9, p. 1).

laivus tikrina valstybė narė, kai jie yra jos uostuose, siekdama, kad būtų nustatyta, ar jie laikosi Toremolinoso protokolo¹⁹, kai šis įsigalios.

3. JŪRININKŲ KVALIFIKACIJA

Pagal Direktyvos 2008/106/EB²⁰ 3 straipsnį jūrininkai, tarnaujantys laive, plaukiojančiame su ES valstybės narės vėliava, turi turėti privalomą kompetencijos pažymėjimą, tinkamumo liudijimą arba dokumentinį įrodymą (toliau – atestatai), kurį pagal 5b straipsnyje nustatytą procedūrą išdavė ta valstybė narė, kita ES valstybė narė arba viena iš trečiųjų šalių, pripažintų pagal Direktyvos 2008/106/EB 19 straipsnį. Kiekviena valstybė narė pripažįsta su jos vėliava plaukiojančių laivų jūrininkams kitų valstybių narių arba pripažintų trečiųjų šalių išduotus atestatus, kad tokius atestatus turintys jūrininkai galėtų dirbti laive. Direktyvoje 2008/106/EB numatytos dvi atskiros pripažinimo procedūros, taikomos atitinkamai kitų valstybių narių ir pripažintų trečiųjų šalių išduotiems atestatams:

- Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnyje nustatyta, kad kiekviena valstybė narė turi patvirtinti (toliau – pripažinimą liudijantis patvirtinimas) arba prireikus priimti kitų valstybių narių jūrininkams išduotus atestatus;
- Direktyvos 2008/106/EB 19 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad valstybė narė su jos vėliava plaukiojančių laivų atžvilgiu gali nuspręsti patvirtinti pripažintos trečiosios šalies išduotus atestatus.

Priėmimas pagal Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnį.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ES valstybė narė nebepriims jūrininkams Jungtinės Karalystės išduotų atestatų pagal Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnį.

Todėl, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, kapitonas arba vadovaujantis specialistas, turintis Jungtinės Karalystės išduotą atestatą, kurį priėmė ES valstybė narė, nebegalės toliau dirbti su tos valstybės narės vėliava plaukiojančiuose laivuose.

Pripažinimą liudijantis patvirtinimas pagal Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnį.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ES valstybė narė nebegalės patvirtinti jūrininkams Jungtinės Karalystės išduotų atestatų pagal Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnį (pripažinimą liudijantis patvirtinimas). Jūrininkams Jungtinės Karalystės išduotų atestatų pripažinimą liudijantis patvirtinimas (-ai), kurį (-iuos) ES valstybės

¹⁹ 1993 m. balandžio 2 d. Toremolinoso protokolas, susijęs su 1977 m. Tarptautine Toremolinoso konvencija dėl žvejybos laivų saugos (toliau – Toremolinoso protokolas). Kelios Toremolinoso protokolo nuostatos buvo atnaujintos ir iš dalies pakeistos 2012 m. Keiptauno susitarimu dėl 1993 m. Toremolinoso protokolo nuostatų įgyvendinimo.

²⁰ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/106/EB dėl minimalaus jūrininkų rengimo (nauja redakcija) (OL L 323, 2008 12 3, p. 33). Atkreiptinas dėmesys, kad 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/45/EB dėl valstybių narių išduotų jūrininkų atestatų abipusio pripažinimo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/25/EB (OL L 255, 2005 9 30, p. 160) buvo panaikinta 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1159, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/106/EB (OL L 188, 2019 7 12, p. 94), 2 straipsniu.

narės išdavė pagal Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnį iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, toliau galios iki atitinkamo patvirtinimo galiojimo pabaigos.

Todėl kapitonas arba vadovaujantis specialistas, turintis valstybės narės išduotą pripažinimą liudijantį patvirtinimą dėl Jungtinės Karalystės išduoto atestato, galės toliau dirbti su tos valstybės narės vėliava plaukiojančiuose laivuose.

Tačiau pasibaigus pereinamajam laikotarpiui nebus galima iš kitos ES valstybės narės gauti pripažinimą liudijančio patvirtinimo pagal Direktyvos 2008/106/EB 5b straipsnį, kad būtų galima dirbti laive, plaukiojančiame su tos kitos valstybės narės vėliava.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, jūrininkams Jungtinės Karalystės išduotų atestatų pripažinimui ES valstybėje narėje bus taikomos Direktyvos 2008/106/EB 19 straipsnyje nustatytos sąlygos ir procedūra²¹, atsižvelgiant į naują Jungtinės Karalystės, kaip trečiosios šalies, statusą.

Jūrų transportui skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime_en) pateikiama bendra informacija, įskaitant informaciją apie jūrininkus (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/seafarers_en). Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija. Daugiau informacijos apie kitus su saugia laivyba susijusius klausimus galima rasti Europos jūrų saugumo agentūros svetainėje adresu <https://www.emsa.europa.eu/>.

Europos Komisija
Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas

---

²¹ Direktyvos 2008/106/EB 19 straipsnyje nustatytos pripažinimo sąlygos neseniai buvo iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2019/1159.